

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **X. S.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2015, č. j. 44 A 70/2014 - 50, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, ze dne 16. 5. 2014, č. j. KRPS-168460-123/ČJ-2011-010022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na 2 roky. Žalobce podal proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 11. 2014, č. j. CPR-10287-2/ČJ-2014-930310-V243, zamítl a rozhodnutí správního orgánu 1. stupně potvrdil.

Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Praze, jenž ji rozsudkem ze dne 19. 2. 2015, č. j. 44 A 70/2014 – 50, zamítl.

Žalobce (stěžovatel) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že v případě nepřiznání odkladného účinku by došlo k nepřiměřenému zásahu do jeho práva na spravedlivý proces, protože by v důsledku povinnosti vycestovat nemohl uplatňovat práva spojená s řízením v této věci. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které může být pro výkon práva stěžovatele na

spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky. K právu na spravedlivý proces totiž náleží i právo vystupovat v tomto řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny atd. Závěrem stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS, podle kterého odkladný účinek v řízení o kasační stížnosti může být přiznán nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale i ve vztahu k žalobou napadenému správnímu rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že odůvodnění zásahem do práva cizince na spravedlivý proces nemůže být užito jako obecného nástroje pro další legalizaci pobytu cizince na území ČR. Žalovaný má za to, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti cizince ve věci stanovení nové lhůty k vycestování v návaznosti na pravomocné a vykonatelné správní vyhoštění z důvodu předchozího neoprávněného pobytu na území ČR, by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je dle žalovaného požadavek, aby se na území ČR zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád ČR. Má-li být správní opatření ve formě správního vyhoštění při zjištění neoprávněnosti pobytu na území ČR opatřením účinným, musí jeho účinky nastat co nejdříve po spáchání protiprávního jednání (resp. po jeho projednání). Další legalizaci pobytu cizinců na území ČR z důvodu využití všech opravných prostředků v rámci správního či soudního řízení je bezdůvodně prodlužována doba jejich dalšího pobytu na území ČR, během které se cizincům nabízí, aby např. prostřednictvím svých vazeb na území (zintenzivněním zájmu o potomky, navázáním vztahu, početím dítěte, ovlivněním svědků atd.) dosáhli důvodnosti aplikace ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců pro nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jejich soukromého a rodinného života.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných

pokračování

rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Ze stejného důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu), a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatele (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 8 As 46/2013 – 36, ze dne 5. 9. 2011, č. j. 5 As 82/2011 – 92, a ze dne 5. 11. 2013, č. j. 5 As 81/2013 – 14, všechna uvedená usnesení jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Pokud jde o splnění uvedeného předpokladu, vychází zde soud z povahy věci, z obsahu spisového materiálu a z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, dostupném na www.nssoud.cz, kde dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

S ohledem na důvody správního vyhoštění stojí v daném případě proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, nýbrž z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Námitky žalovaného, který s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, tedy nejsou důvodné.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla *ex lege* odkladný účinek, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační

stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. března 2015

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu